

Sygn. akt VI Ka 613/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Andrzej Tekieli

Protokolant Katarzyna Rubel

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej w J.B. R.

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2019 r.

sprawy **A. D.** ur. (...) w G.

c. M., A. z domu K.

oskarżonej z art. 286 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonej i prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 2 lipca 2019 r. sygn. akt II K 809/18

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonej A. D.;

II. zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 70 złotych.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 613/19
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z 2 lipca 2019r., sygn. akt II K 809/18

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca oskarżonego

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	
---	--

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, a mający wpływ na jego treść poprzez błędne przyjęcie, że oskarżona swoim zachowaniem wyczerpała znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 kk polegającego na wprowadzeniu pokrzywdzonej w błąd co do miejsca swojego zatrudnienia oraz warunków umowy kredytowej, podczas gdy zachowanie oskarżonej było wynikiem świadczonej przez nią pracy i nie obejmowała ona zamiarem bezpośrednim wymaganym dla bytu przestępstwa z art. 286 § 1 kk wypełnienia znamion ustawowych omawianego przestępstwa	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
	2. obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 kpk i art. 5§2 kpk, poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na nieuzasadnionej odmowie przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonej i przyznania w pełni waloru wiarygodności zeznaniom pokrzywdzonej w zakresie opisu zdarzenia obejmującego przedstawienie oferty kredytowej,	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

<p>w tym okoliczności związanych z miejscem zatrudnienia oskarżonej, podczas gdy wyjaśnienia oskarżonej korelują z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie w przeciwieństwie do treści zeznań pokrzywdzonej</p>		
<p>3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na błędnym ustaleniu, że domniemane wykonanie przez oskarżoną czynności składających się na realizację znamion z art. 286§1 kk miały nastąpić w dniu 16 listopada 2017 r., podczas gdy w tym dniu mógł co najwyżej nastąpić skutek stanowiący jedno z ustawowych znamion</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>4. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 6§1 kk poprzez przyjęcie, że czynności sprawcze zarzucone oskarżonej w akcie oskarżenia zostały zrealizowane w dniu 16 listopada 2017 r. podczas gdy wszelkie czynności obejmujące przedstawienie oferty, które mogły być rozpatrywane w kontekście realizacji znamion wprowadzenia w błąd były wykonane przed tą datą</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>5. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na treść wyroku, a polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji błędnego ustalenia, że czyn zarzucany oskarżonej stanowi wypadek mniejszej wagi z art. 286§3 kk oraz, że stopień winy i społeczna szkodliwość czynu oskarżonej polegającego na tym, że w dniu 16 listopada 2017 roku oskarżona podstępnie wprowadziła w błąd M. K., w zakresie tego, że jest pracownikiem (...) Bank S.A. oraz warunków umowy</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

kredytowej poprzez nierzetelne udzielenie informacji istotnych dla pokrzywdzonej przy podejmowaniu decyzji kredytowej jest nieznaczny co spowodowało, że Sąd niezasadnie, na podstawie art. 66 § 1 kk oraz art. 67 § 1 kk warunkowo umorzył postępowanie karne wobec A. D. na okres 2 lat próby, choć prawidłowa analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że stopień zawinienia i społeczna szkodliwość czynu oskarżonej są znaczne, a za tym przemawia wysoka kwota kredytu, za którego udzielenie należna była prowizja w kwocie 16.608 zł, wykorzystanie faktu, że pokrzywdzona już wcześniej pobierała kredyt z N. Bank. Przy takich elementach strony podmiotowej i przedmiotowej czynu w żadnym wypadku nie zasługuje ona na warunkowe umorzenie postępowania karnego oraz zastosowaniu wobec niej kwalifikacji z art. 286§3 kk – wypadku mniejszej wagi

Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny

Ad. 1

Wbrew zarzutowi apelacji Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że oskarżona swoim zachowaniem wyczerpała znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. Wynika to m. in. z zeznań M. K. (k. 1-4, 12v, 172v – k. 174), W. S. (k. 60), K. Ż. (k. 195-196), częściowo wyjaśnień oskarżonej A. D. (k. 73-74, 85-89, 142, 174v-175v), jak i niekwestionowanej w sprawie okoliczności podpisania przez pokrzywdzoną umowy o

udzielenie kredytu gotówkowego o nr (...) (k. 34-38).

W odniesieniu do ww. dowodów Sąd I instancji w pełni zasadnie ustalił, że oskarżona wprowadziła pokrzywdzoną w błąd zarówno co do miejsca zatrudnienia, jak i warunków przedstawionej jej umowy kredytowej. Z zeznań świadka W. S. wynika bowiem, że w rozmowach z klientami oskarżona miała mówić, że „jest z ramienia Banku” i dopiero kiedy klient zacznie dopytywać, to miała wyjaśniać, że jest pośrednikiem. To samo dotyczyło prowizji pobieranej od klienta. Okoliczności te potwierdził pośrednio świadek K. Ż., który za pośrednictwem oskarżonej zawierał umowę o kredyt gotówkowy.

W kontekście powyższego z dużą ostrożnością należało podejść do relacji oskarżonej o rzekomym poinformowaniu pokrzywdzonej, że nie jest pracownikiem Banku i nie jest upoważniona do podpisania się za bank na umowie. Jak wynika z zeznań M. K., oskarżona potwierdziła, że „działa z ramienia Banku”. Okoliczność ta, jak również fakt, że w tytule e-maila do pokrzywdzonej zawarła stwierdzenie (...) Bank (k. 170), powoduje, że przez przeciętnego klienta będzie odbierana jako osoba zatrudniona w banku. Co istotniejsze, wedle zapewnień oskarżonej, pokrzywdzona nie miała ponosić żadnych dodatkowych kosztów w związku z zawarciem umowy kredytowej. Tymczasem na skutek działań oskarżonej zawarła ona umowę o kredyt konsolidacyjny na kwotę wyższą, bez ubezpieczenia, ale miała także ponieść opłatę za pośrednictwo. Powstaje pytanie czy gdyby oskarżona A. D. poinformowała o niedogodnościach

związanych z warunkami tejże umowy, to czy ogóle doszłoby do jej zawarcia przez pokrzywdzoną. Z wyjaśnień oskarżonej na rozprawie głównej wynika, że: „wynagrodzenie zależy od warunków kredytu i kwoty tych kredytów (...) zarabiam tyle, ile klientów pozyskam i od tego jest procent” (k. 174 – odwrót). W świetle samych tylko wyjaśnień oskarżonej traci rację bytu argumentacja obrońcy, iż oskarżona nie działała w zamiarze bezpośrednim, a jej zachowanie nie było ukierunkowane na celowe wprowadzenie pokrzywdzonej w błąd.

Ad. 2

Zarzut obrazy art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. pozostaje całkowicie gołosłowny i opiera się jedynie na bezpodstawnej polemice z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji. Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności zeznania świadków M. K., W. S., K. Ż., jak również dowody z dokumentów. Z relacji tych świadków spójnie i logicznie wynikały ustalenia Sądu I instancji co do okoliczności związanych z przedstawieniem przez oskarżoną oferty kredytowej, jak również co do podawanego przez nią miejsca zatrudnienia. Wskazywane w apelacji sprzeczności w zeznaniach pokrzywdzonej co do kwot jakie miała dostać w ramach zwrotu składki ubezpieczeniowej (tj. podczas składania zawiadomienia miało to być 27 000 zł, zaś podczas zeznań składanych na rozprawie 9 000 – 10 000 zł), nie mogą dezawuować całości jej relacji. Sąd Rejonowy trafnie bowiem wskazał, że za wiarygodnością

relacji pokrzywdzonej przemawia jej zachowanie bezpośrednio po zawarciu umowy. Pokrzywdzona poinformowała o zwrocie kosztów ubezpieczenia, cierpliwie czekała, dopiero po 2-3 tygodniach podjęła działania zmierzające do wyjaśnień przyczyn zwłoki. Sąd Okręgowy podziela także ocenę wyjaśnień oskarżonej dokonaną przez Sąd I instancji. A. D. zaprzestała kontaktu z pokrzywdzoną, pomimo iż ta wielokrotnie dzwoniła i mimo, że wcześniej obiecała jej dalszą pomoc. Okoliczność powyższa również wskazuje na celowe i oszukańcze działanie oskarżonej.

Z gruntu fałszywy pozostaje zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. Powszechnie zaakceptowane jest bowiem w orzecznictwie sądowym stanowisko o rozłącznym charakterze przepisów art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k. Powyższe stanowisko jest logicznym następstwem tego, iż wątpliwości o których mowa w art. 5 § 2 k.p.k. zaistnieć mogą jedynie na tle stanu faktycznego, który ustalony został w oparciu o ocenę dowodów nie budzącą zastrzeżeń pod kątem wymagań art. 7 k.p.k. (tak m.in. wyrok SA w Katowicach z 28.12.2017r. II AKa 351/7, wyrok SA w Warszawie z 03.01.2017r., II AKa 389/17, wyrok SA w Warszawie z 08.12.2017r., II AKa 274/17). Skoro zatem w ocenie skarżącego doszło do nieprawidłowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, bezpodstawnym jest równoczesne wywodzenie o ewentualnym rozstrzygnięciu o wątpliwościach „niedających się usunąć” i tym samym obrazie art. 5 § 1 i 2 k.p.k. Z tego powodu powoływanie się na art. 5 § 2 k.p.k. jest, jak już wspomniano na wstępie, z samej swojej istoty chybione.

Ad. 3

Sąd Rejonowy uznał oskarżoną z winną tego, że 16 listopada 2017 r. w J. działając z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła M. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 16.608 zł. Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że czynności związane z przygotowaniem umowy miały miejsce przed tą datą.

Podkreślenia wymaga, że oszustwo określone w art. 286 § 1 k.k. jest przestępstwem materialnym. Skutek stanowi niekorzystne rozporządzenie mieniem. Do momentu, kiedy rozporządzenie nastąpi, można mówić tylko o usiłowaniu oszustwa, z chwilą rozporządzenia zostaje ono dokonane (wyrok SN z 8.01.1999 r., V KKN 513/97, Prok. i Pr.-wkl. 1999/6, poz. 8). W sprawie niniejszej do niekorzystnego rozporządzenia mieniem doszło z chwilą zawarcia umowy kredytowej przez pokrzywdzoną, a więc 16 listopada 2017 r.

Ad. 4

Zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 6 § 1 k.k. pozostaje w ścisłym związku z zarzutem omawianym w punkcie poprzednim i jako taki nie wymaga odrębnego uzasadnienia.

Ad. 5

Nietrafny był zarzut oskarżyciela publicznego. Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, iż stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonej nie jest

znaczny. Przemawia za tym w szczególności fakt, iż w pewien sposób do samego przestępstwa przyczyniła się sama pokrzywdzona, która nie zapoznała się z warunkami umowy, ani nawet jak stwierdziła nie czytała co podpisuje. Co istotniejsze kwota dokonanego oszustwa była niewielka, zaś bank anulował umowę. W tej sytuacji nie wystąpiła po stronie pokrzywdzonej żadna szkoda. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż za przyjęciem wypadku mniejszej wagi z art. 286 § 3 k.k. przemawiają właściwości i warunki osobiste oskarżonej. Prowadzi ona ustabilizowane życie, pracuje, nie była do tej pory karana. Dla oceny wagi czynu nie bez znaczenia jest również sposób popełnienia przestępstwa, który pozwalał w bardzo prosty sposób ustalić jego sprawcę. Okoliczności te powodują, że zachodzi wobec oskarżonej A. D. pozytywna prognoza kryminologiczna. W tej sytuacji warunkowe umorzenie postępowania (art. 66 § 1 k.k.) wobec oskarżonej A. D. na okres dwóch lat tytułem próby jawi się jako rozstrzygnięcie sprawiedliwe.

Wniosek

1.O zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

2.O uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

3. O uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Ad. 1 Wobec uznania za chybione zarzutów apelacji brak było podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienia oskarżonej. Nie doszukał się również Sąd Okręgowy powodów do takiego działania z urzędu.		
	Ad.2 Wobec uznania za chybione zarzutów apelacji brak było podstaw do uchylenia zaskarżonego orzeczenia. Nie doszukał się również Sąd Okręgowy powodów do takiego działania z urzędu.	
	Ad. 3 Sąd Okręgowy uznał, że z uwagi na dotychczasowy tryb życia oskarżonej, jej uprzednią niekaralność wystarczającym będzie rozstrzygnięcie Sądu I instancji o warunkowym umorzeniu postępowania.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	

5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Rozstrzygnięcie z pkt I uznające winę oskarżonej w zakresie zarzucanego jej czynu.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Zarzuty apelacji były niezasadne, a brak było podstaw by ingerować w treść wyroku z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	----- # art. 439 k.p.k. -----
Zwięźle o powodach uchylenia	

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III	O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. Na kwotę 70 zł złożyła się opłata za II instancję w kwocie 60 zł i 1/2 ryczałtu za doręczenie w kwocie 10 zł.

7. **PODPIS**

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonej		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wina oskarżonej		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu		

	przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	2		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	warunkowe umorzenie postępowania		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana